

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobkyně **S. Č.**, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem Praha 5, Křížová 25, k žalobě proti správnímu rozhodnutí žalované ze dne 29.11.2013, **o přeplatku na invalidním důchodu**

t a k t o :

I. Rozhodnutí žalované ze dne 29.11.2013 **se zrušuje** a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně, jako dcera zemřelého poživatele invalidního důchodu, byla zavázána povinností vrátit přeplatek na invalidním důchodu oprávněného.

[2] Žalobkyně žalobou podanou v zákonné lhůtě vyslovila nesouhlas s napadeným rozhodnutím a uvedla, že s otcem O. K., nar. X nebydlela ve společné domácnosti od r. 2009. V r. 2012 bydlela na adrese P. 1664/23 v O.-Z. Navrhla provedení důkazu, a to výslech čtyř sousedů, které v žalobě konkrétně jmenovala.

[3] Žalovaná k žalobě uvedla, že svědecká prohlášení nepovažuje za dostatečná k prokázání rozhodující skutečností jiného bydliště, zejména když podle záznamu z Centrální evidence obyvatel má žalobkyně hlášenou adresu trvalého pobytu na ul. T.

2831/43, O. U jednání soudu po provedeném dokazování navrhla rozhodnutí zrušit a věc vrátit.

[4] Žalovaná napadeným rozhodnutím své rozhodnutí ze dne 19.7.2013 č.j. X potvrdila a námitky zamítla. V odůvodnění uvedla, že rozhodnutím ze dne 19.7.2013 uložila účastníci řízení S. Č. a panu O. K., nar. X, bytem T. 2831/43, O. povinnost vrátit společně a nerozdílně přeplatek na invalidním důchodu oprávněného podle ust. § 64 odst. 5 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen zdp) za období od 6.3.2012 do 5.4.2012 v částce 5.747,- Kč do 30ti dnů ode dne doručení rozhodnutí. Toto rozhodnutí bylo účastníci řízení doručeno dne 26.7.2013. Dále uvedla, že účastnice řízení má trvalý pobyt na shodné adrese jako oprávněný, tj. T.2831/43, 700 30 O. V podaných námitkách účastnice řízení uvedla, že již dlouhou dobu před smrtí oprávněného žila mimo společnou domácnost na adrese P. 23, O., toto své tvrzení však neprokázala žádnými dalšími údaji. Česká správa sociálního zabezpečení účastnici řízení vyzvala k doložení písemných dokladů, z nichž bude jednoznačně vyplývat, že v daném období žila na adrese P. 23, O. a nikoliv ve společné domácnosti s oprávněným, např. nájemní smlouvy, doklad o přihlášených osobách v bytě, doklad o osobách, za něž se hradí poplatky spojené s užíváním bytu apod. Na základě této výzvy zaslala účastnice řízení České správě sociálního zabezpečení kopie dokumentů Úřadu práce v Ostravě, odboru státní sociální podpory – oznámení o přiznání dávky státní sociální podpory ze dne 2.11.2010 a oznámení o výplatě částky rodičovského příspěvku ze dne 25.11.2010, dále ústřížků poštovních poukázek ze dne 19.1.2012, 16.2.2012, 16.3.2012 a 17.4.2012 a dokumentů Úřadu práce – Krajské pobočky v Ostravě, oddělení státní sociální podpory pro Ostravu – centrum, kontaktního pracoviště Ostrava – upozornění pro žadatele o dávky státní sociální podpory ze dne 6.6.2011 a oznámení o schválení volby nároku na rodičovský příspěvek ze dne 26.7.2011. Zmíněné doklady se vztahují k poskytování rodičovského příspěvku, nejedná se o požadované doklady související s užíváním bytu a domácnosti. Účastníci řízení byly zasílány na adresu K. 2085/2, 700 30 O., resp. P. 1664/23, 700 30 O., nicméně z nich nevyplývá, zda tyto adresy jsou pouze adresami doručovacími či zda se jedná o adresy pobytu účastnice řízení. Česká správa sociálního zabezpečení konstatuje, že doložené dokumenty jednoznačně neprokazují, že účastnice řízení v době jeho smrti nežila s oprávněným v domácnosti. Ze spisového materiálu je dále zřejmé, že žádné osobě zároveň nevznikl, po zemřelém oprávněném, nárok na vdovský důchod. V souladu s uvedeným ustanovením § 64 odst. 5 zdp je proto účastnice řízení povinna vrátit České správě sociálního zabezpečení společně a nerozdílně s panem O. K., nar. X přeplatek ve výši 5.747,- Kč a ČSSZ má vůči účastnici řízení nárok na vrácení této částky. Tato povinnost znamená, že oba účastníci řízení jsou povinnými osobami v celé částce přeplatku, nikoliv pouze každý z nich ve své části. ČSSZ je oprávněna požadovat úhradu na kterémkoli z účastníků řízení. Jestliže však přeplatek uhradí jeden účastník řízení, povinnost druhého účastníka řízení zanikne.

[5] Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že žalobkyně podala proti rozhodnutí ze dne 19.7.2013 námitky, ve kterých uvedla, že dlouhou dobu před smrtí otce žila mimo společnou domácnost s otcem. Žila na adrese P. 23, O. 3 se svým již současným manželem, žádné peníze z otcova důchodu se k ní nedostaly, peníze chodily otci na bankovní účet, a proto nesouhlasí, aby nějaké peníze vracela. Žalovaná dne 23.9.2013

vyzvala žalobkyni k doplnění námitek ve smyslu důkazu prokazující adresu, na které skutečně žila. K tomu žalobkyně žalované předložila stejnopis oznámení o výplatě částky rodičovského příspěvku vydaného Úřadem práce v Ostravě dne 25.11.2010, které je adresováno pro S. K., K. 2085/2, O.-J., dále oznámení o výplatě částky rodičovského příspěvku téhož správního orgánu z téhož dne, rovněž pro S. K., K. 2082/2, O.-J., dále fotokopie čtyř poštovních poukázek od odesílatele ÚP ČR, Krajská pobočka Ostrava, 30. dubna 3130/2c pro adresáta K. S., P. 1664/23, O.-Z. ze dnů 19.1.2012, 16.2.2012, 16.3.2012 a 17.4.2012, dále oznámení o schválení volby nároku na rodičovský příspěvek na dítě Č. D. ze dne 26.7.2011, vystavené Úřadem práce ČR – Krajská pobočka v Ostravě pro S. K., bytem P. 1664/23, O.-Z. a dále přípis téhož orgánu ze dne 27.6.2011 pro S. K., P. 1664/23, O.-J. ve věci upozornění pro žadatele o dávku státní sociální podpory a oznámení o příspěvku dávky státní sociální podpory ÚP v Ostravě, Odborem státní sociální podpory ze dne 2.11.2010 pro S. K., K. 2085/2, O.-J. s poznámkou P. 23/1664. Z výpisu z evidence obyvatel Ministerstva vnitra, že Č. S., nar. X, rodné příjmení K., vdaná od 1.6.2013, má od 1.8.2013 hlášené trvalé bydliště na ul. P. 1664. Předcházející trvalé bydliště od 26.1.1998 do 1.8.2013 bylo hlášeno na ul. T. 2831, O.-J. Dále založena výzva žalované pro ČSOB, a.s., Radlická 333/150, Praha 5 o obsahu, že jmenovaný, rodné číslo zemřelého X, zemřel X, žalovaná však na účet soudního exekutora poukázala srážky za únor a březen 2012 ve výši 385,- Kč. Z toho důvodu po ČSOB žádá navrácení uvedené částky.

[6] Rozhodnutím ze dne 19.7.2013, žalobkyni doručeného 26.7.2013, žalovaná zavázala povinností žalobkyni a pana O.K., nar. X, vrátit společně a nerozdílně přeplatek v částce 5.748,- Kč, který vznikl za období od 6.3.2012 do 5.4.2012 na invalidním důchodu pana O. K., nar. X, všichni na adrese T. 2831/43, O. 30, podle § 64 odst. 5 zdp. U jednání soudu ve dnech 18.3.2015 a 8.4.2015 žalobkyně uvedla, že s otcem ve společné domácnosti nebydlela od r. 2009, odešla z důvodu, že šla bydlet se svým přítelem, dnes již manželem, a to na adresu K. Asi od r. 2012 začala bydlet na adrese P. Dále uvedla, že na adrese T. v O. nikdo nebydlel, neboť tatínek žil na adrese L. H., .O.-B.I. Uvedla, že sousedé, bydlící rovněž na adrese P. 23, jí mohou prokázat skutečnost, že na adrese P. 23 bydlela. Soudu předložila smlouvu o podnájmu družstevního bytu uzavřenou mezi pronajímatelem M. K., bytem O.-V., ul. 29. D. X a podnájemcem P.Č., O.-D., V. J. X ze dne 30.4.2009, vztahující se k družstevnímu bytu č. 5 o velikosti 1+1 na ul. K. č.p. X č.o. X v Ostravě-Zábřehu a dále evidenční list pro výpočet měsíčních úhrad z bytu ze dne 23.3.2015, který platí od 1.2.2012, vystavený RPG Byty, s.r.o., Ostrava o obsahu, že osoby bydlící v bytě na adrese P. 1664/23, O.-Z., jsou D. U., nar. X, S. K., nar. X, vnučka, P. Č., nar. X, cizí a Č. D., nar. X, syn.

[7] Soud přezkoumal rozhodnutí v souladu s ust. § 75 zákona č. 150/202 Sb., v rozsahu žalobou vytýčených žalobních bodů. Po zhodnocení provedeného dokazování dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.

[8] Žalobkyni byla s odvoláním na ustanovení § 64 odst. 5 zdp uložena povinnost vrátit společně a nerozdílně s O. K. (nar. X) přeplatek na invalidním důchodu oprávněného – O. K., nar. X. Podle citovaného ustanovení: *„Má-li právo disponovat s peněžními prostředky na účtu oprávněného jiná osoba než oprávněný, je tato jiná osoba povinna vrátit plátcí důchodu splátky důchodu oprávněného, které byly připsány na*

takový účet po dni, za který náležela poslední výplata důchodu zemřelého oprávněného. Není-li takové osoby, jsou povinny plátcí důchodu vrátit tyto splátky důchodu postupně manžel (manželka), pokud mu (jí) po zemřelém oprávněném vznikl nárok na vdovecký (vdovský) důchod, a dále děti a rodiče, jestliže žili s oprávněným v době jeho smrti v domácnosti; nelze-li takto vrátit tyto splátky důchodu, považují se tyto splátky důchodu za dluh oprávněného, který se vypořádá v rámci dědictví.“ Žalovaná tuto povinnost založila na výpisu z centrální evidence obyvatel, dle kterého v době úmrtí pana O. K., nar. X, byla hlášena na téže adrese jako zemřelý, T. 2831/43, O. a doklady, které žalobkyně předložila žalované v neověřených fotokopiích, a to korespondenci Úřadu práce z let 2010 až 2011 včetně fotokopii poštovních poukázek od odesílatele Úřadu práce s uvedením adresy žalobkyně P. 1664/23, Ostrava, neuznala. Na základě písemností předložených u jednání soudu, které jsou uvedeny v odstavci [6] tohoto rozsudku, soud vzal za prokázané, že žalobkyně se svým otcem, O. K., v době jeho smrti nežila v domácnosti, a tudíž není osobou povinnou vrátit plátcí důchodu přeplatek na důchodu. Vzhledem k listinným důkazům soud neprováděl dokazování navrhanými svědky.

[9] Vzhledem k uvedenému v odstavci [8] tohoto rozsudku soud žalobu uznal za důvodnou a napadené rozhodnutí žalované pro vady řízení zrušil dle ust. § 78 odst. 1 s.ř.s, neboť žalovaná nedostatečně zjistila skutkový stav. Současně soud dle ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. věc žalované vrátil k dalšímu řízení. Žalovaná v dalším řízení bude postupovat dle ust. § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu.

[10] Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně nebyla úspěšná a žalovaná nemá právo na náhradu nákladů ze zákona (§ 60 odst. 1, 2 s.ř.s. a § 118d odst. 1 zákona č. 582/91 Sb. v plat. znění).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí l z e podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí č. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 8. dubna 2015

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně